

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 91 (2955) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 április 24

A Metropolitan-opera halála

(P. I.) A háborús hírek között látszólag szerényen húzódik meg az a néhány sor, amely a newyorki Metropolitan-opera bezárását jelentette. Csak látszólag, mert a hirben jelentett esemény minden más eseménynél jobban jellemzi a helyzetet. A Metropolitan-opera kapuit ugyanis az Egyesült Államok, sőt az egész angolszász világ művészetének csődje miatt kellett bezárni. Lehet, hogy a tengerentúlról gazdasági, hadigazdálkodási okokkal fognak előhozakodni, ez azonban mit sem változtat a tény valóságán: a Metropolitan-opera megbukott, nem az anyagiak hiánya, hanem a zeneművészet csődje miatt.

A nagy háború kitörése előtt a newyorki Metropolitan-operában igen élénk művészeti élet folyt. A vén Európa minden jőnévű énekesét, muzsikust oda vonzotta a bőségesen és mérték nélkül hulló dolláreső. Az Egyesült Államok népe bőkezűen tisztelte meg a műélvezetet és Gigli már szinte a magáénak is tekintette. A legkiválóbb olasz és német operák voltak állandóan műsoron. Olasz és német muzsikuskok nagy koncertművei hangzottak el pódiumáról. Nem egyszer magyar sikernek is tanúja volt a milliommok hazájának reprezentatív operája.

Azonban bármennyire élénk is volt ez a művészi élet, nem tudta meghihletni az Újvilágot és nem idézte elő saját zenekultúrájának kifejlesztésére. Néhány egészen jelentéktelen kísérleten kívül Roosevelt talmi világa megmaradt a néger ústdob és tamtam zenéje mellett. Ezt viszont az őserdők világának lehető legmagasabb tökéletességére emelték.

A háború kitörése várható válság elé állította az amerikai zenei életet. A németek és olaszok ellen egyre élesebben megnyilvánuló hangulat magával hozta a német és olasz zeneművek elhallgattatását is. A művészek már előbb hazaindultak. Gigli akkor jött el, amikor XI. Pius pápa meghalt. Emlékszünk rá, hogy a Rex olasz óceánjáró kápolnájában mondott szentmisén énekelt. Gigli távozása jelentette jelképesen a Metropolitan halálát. Azon csodálkozunk, hogy az egykor híres opera eddig ki tudta huzni. Hiszen európai (az angolok nem számítanak európainak!) művek és művészek hiányában teljesen öszszesugorodott a műsorok anyaga.

Egytől „lehetett tartani” és pedig attól, hogy az Európából „kiüldözött” zsidók újabb virágzásba borítják az addig is importált zenei életet. Annál is inkább, mert a nagyobbmértvű kivándorlás idején baloldali szép lelkek arról énekeltek, hogy a „legkiválóbb” zsidó művészek távozásával megsemmisül az európai kulturális és művészeti élet.

Az események a jóslatok szegyen-

Bekerítés veszélye fenyegeti a burmai angol csapatok jobbszárnyát

Amerikai csapatok is résztvettek a boulognei sikertelen partraszállási kísérletben

Ismét nagy árfolyamzuhanás volt a newyorki tőzsdén

Saigonból jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A japán csapatok Burmában elfoglalták Loikavot. A salweeni arcvonalon a kínai egységek már hetek óta megszakítás nélkül küzdenek és ha rövidesen nem kapnak megfelelő erősítéseket, ellenállásuk kétségessé válik. Az Irawadi arcvonalon Senangjunang hatalmas japán egységek erős harcokai és tüzérségi fedezettel támadást indítottak. A kínai és brit csapatok súlyos veszteségek árán Mandalay felé vonulnak vissza. Csungkingban 25.000 mun-

kás dolgozik a légvédelmi óvóhelyek építésén.

Sanghajból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A Csungkingban és Uj-Delhiben kiadott hadijelentés beisméri, hogy a Burmában harcoló angol és kínai csapatok tovább vonulnak vissza északfelé. Az Uj-Delhiben kiadott hadijelentés szerint a Magwe és Pyimana között levő Taungviingből kivonták az angol csapatokat, úgyhogy a burmai jobbszárnyat a bekerítés fenyegeti.

dén. Különösen a gépkocsi- és gépipari címletek ezenvettedek érzékeny vezetéseket. A hanyatlást a kedvezőtlen keleti helyzetnek tulajdonítják, valamint annak a híreknek, hogy az állam a gyáripari nyersanyagok nagyrészének lefoglalását határozta el.

Stockholmi NST jelentés szerint az angol fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy a boulognei partraszállási kísérletnél, amely mindössze 8 percig tartott, amerikai katonák is résztvettek a vállalkozásban. Ezt a hírt hivatalosan nem erősítik meg Londonban, de hangoztatják, hogy a britek európai vállalkozásaikban amerikai csapatokat is harchavetnek.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Svenska Dagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint az angol kormány kénytelen nagyobb reguláris csapatzállítmányokat kérni Kanadától. Az nehézségek abban állanak, hogy a kanadai kormány 1940-ben formászerűen kötelezettséget vállalt arra, hogy nem küld csapatokat tengerentúlra. Az eddigi Angliába küldött csapatok kizáróan önkéntesekből állottak. A legerősebb ellenzést a kanadai franciák tanúsítják, akik a dominium lakosságának egyharmad-részét teszik. Hangoztatják, hogy 12 millió ember érdekeinek sérelmével kockáztatnák Kanada haditermelését.

SKÓCIAIG NYOMULTAK ELŐRE A NÉMET FELDERÍTŐ REPÜLŐK

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: Erős német harc-repülőkötelékek április 24-re virradó éjszaka hatásos támadásokat intéztek Anglia déli partvidékének kikötő- és dokkberendezései ellen. Más német kötelékek április 23-án fegyveres felderítő uton egészen Skóciáig nyomultak előre és értékes megfigyelésekkel tértek vissza támaszpontjaikra.

Berlinből jelentik (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: Péntekre virradó éjszaka brit repülőgépek hatoltak be Németország északnyugati partvidéke fölé és lakott negyedekre bombákat dobtak le. A bombázásnak néhány halott és sebesült áldozata van a polgári lakosság köréből. Katonai vagy hadigazdálkodási kárt nem okoztak. A támadó repülőgépek közül az eddig beérkezett jelentések szerint 4 gépet lelőttek. Egy magánosan szálló brit gép Berlin felé nyomult előre, azonban a légvédelmi záró övezettől visszafordult és elmenekült anélkül, hogy bombát dobott volna le.

Kiangszit négy nap óta szakadatlanul bombázzák a japánok

Sanghajból jelentik: (MTI) A Német Távíratí Iroda jelenti: A japán hadsereg 32 repülőgépe csütörtökön nagy-kiterjedésű támadó hdműveletet hajtott végre Kiangsi és Csekiang tartományok fölött. 19 japán gép Kiangsi különböző pontjait bombázta. Kiangsi ideiglenes fővárosát, Kiangot egész napon át riadókészültségre kényszerítették. A japán repülők négy napja megszakítás nélkül támadják Kiangsi különböző pontjait. Csekiang városait az elmúlt három napon át szintén sokszor támadták a japán bombázók.

Zürichi jelentés szerint abból az amerikai bombázórajból, amely a múlt hét végén végrehajtotta a Japán elleni légitámadást, egy nagy bombázógépszovjet területen kényszerült leszállani. Tegnap este kiadott szovjet jelentés közli, hogy az amerikai bombázó Szibéria dékeleti partja mentén, — Chabarosz közeliében szállott le. A gép személyzetét internálták. A légénység tagjai kijelentették, hogy gépük résztvett a Tokió elleni légitámadásban.

Német mintára alakítja át Japán a déltengeri szigetek nyersanyagtermelését

Japán a megszállott déltengeri szigetekben az európai német tervek szerint alakítja át a nyersanyagtermelést. A japánok kijelentették, hogy főként a tengelyhatalmak és a gazdaságilag velük együttműködő országok, tehát az egész Európa javát fogják szolgálni az itt termelt javak.

Lisszaboni jelentés szerint Jáva szigetén malájokból álló kormányzó-

nácsot alakítottak. A holland és keverékfajú állami tisztviselőket internálták, hogy tiszta helyzetet teremtsenek Jáva közigazgatásában.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Newyorki jelentés szerint csütörtökön erős árfolyamhanyatlás mutatkozott a newyorki tőz-

letes csődjét bizonyítják. A Metropolitan-opera meghalt. Egy egész világ zsidósága kevés volt ahhoz, hogy életben tartsa. Nálunk, Európában pedig virágzó zenei élet folyik. Taián soha ilyen színvonalon nem állott még Európa zenei kultúrája, mint napjainkban. Ezt az örvedetes tény pedig elsősorban a zsidóság szellemi befolyása alól való szabadulásnak köszönhetjük. Európa felszabadult népei kicserélik műveiket, művészeiket. Világhírű karmesterek, zeneszerzők,

interpretálók, művészek válnak egyre ismertebbekké széles néprétegek előtt. A népi zene kutatása, terjesztése olyan eredményeket ért el, amelyekre még néhány évtized előtt is még csak gondolni sem mertünk.

A Metropolitan-opera pedig meghalt. Meghalt azzal a régi világgal, amely minden külső hazug csillogásával végeredményben mégis csak a pénz, az arany, az anyao szolgálja függvénye volt.

Titkos ülést tartott az angol alsóház

Stalin és Molotov az amerikai nagykövettel tárgyalt

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol alsóház már régebben bejelentett titkos ülése, amelyre Churchill beszámolót ígért az általános hadihelyzetről, csütörtökön folyt le. Londoni politikai körökben úgy tudják, hogy az ülésen megvitatták a keletázsiai katonai gépezet csődjének ügyét. Azonkívül szóba kerültek a szövetségesek közös hadvezetésének kérdései, valamint a szövetségeseknek a Szovjet-Unióhoz való viszonya.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az alsóház csütörtökön zárt ülést tartott. — Crippes a kormány nevében több felelősségre szólalva kijelentette, hogy később esetleg sor kerülhet nyilvános ülésre is.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Johnston Louis amerikai ezredes rádiószózatot intézett az indiai néphez. Azt állította, hogy egyre több amerikai katonát érkezik Indiába és az amerikai

katonaság támaszpontokat rendez be az ellenséges invázió elhárítására.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Stalin és Molotov egy órán át tárgyalt a kuibisevi amerikai nagykövettel.

Genfből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Majszki, londoni szovjet nagykövet Lenin szobrának leleplezési ünnepét arra használta fel, hogy kifejezésre juttassa a Szovjet nagy szorongását és minél hatásosabb segítségnyújtásra bírja a szövetségeseket. Kijelentése abban csúcsosodtak ki, hogy 1942-ben a legnagyobb erőki-fejtést kell tenni a Szovjet Unió támogatására. Az a tény — mondotta Majszki — hogy Londonban leleplezték Lenin szobrát, mutatja, hogy milyen nagy változás következett be a Szovjet Unió és Anglia viszonyában. A két ország vezetői most kitűnően megértik egymást.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint lord

Közügyülést tartott a megyei Közüjölési Szövetkezet

Áldásos munkát végez a Szövetkezet az egész vármegyében

Nagyvárad. Saját tud. A Biharvármegyei Közüjölési Szövetkezet péntek délután tartotta közgyűlését Nadányi János alispán elnöklése alatt.

A közgyűlés megnyitása után Nadányi elnök megállapította, hogy a szövetkezet 438 üzletrészesének 85 tulajdonosa közül 81-en, 434 üzletrész képviselőiben megjelentek és így a közgyűlés határozatképes. Aztán előadta, hogy a szövetkezet első üzleti évében nagy nehézségekkel kellett megküzdnie, amelyek nemcsak az általános nehézségekben lelik magyarázatukat, hanem különösen abban a körülményben, hogy a csakavármegyében működött Közüjölési Szövetkezet szervei a felszabadított területen jelentős tevékenységet kifejtett Szociális Szervezet népjóléti szerveivel együttműködtek, ami az első időben természetesen lassította a munka ütemét. Reményét fejezte ki vitéz Nadányi János alispán, hogy a következő üzleti évben még eredményesebb munkát végezhet a szövetkezet a kiegyensúlyozott talpraállítása érdekében.

Ezután Óvári Gyula, a szövetkezet igazgatója felolvasta az igazgatósági jelentést a Közüjölési Szövetkezet elmúlt évi működéséről.

Széleskörű és alapos szociális munkáról számol be a jelentés

A jelentés szerint a még Berettyóújfaluban megalakult Közüjölési Szövetkezet a Csönka-Biharvármegye területén 80 ezer pengő költségvetéssel dolgozott a múlt év június 26-án megszűnt Erdélyi Szociális szervezet, mely a felszabadult területnek segítésére volt hivatva és ennek vagyonszerzését a Szövetkezet vette át. A felszabadult részre 724.000 pengő költségvetést hagytak jóvá.

— Az elmúlt év folyamán a telek-biztosítás a költségvetésben előírt mind

a 86 házhoz megtörtént, de az építkezés csupán 46 háznál jutott a felegyedig. Olyan kisemberek megsegítésére, akik megfelelő építőanyagot házuk kiépítéséhez nem rendelkeztek, 166 családrészt 24 községben 67.295 pengő kölcsönt nyújtottunk.

— A nagyállataknak különösen a feladott területen volt nagy sikere. 11 községben 20 család részére 34 drb. lovat juttattak 17.933 pengő értékben. 14 család részére 27 községben 105.400 pengő értékben 128 drb. tehenet, 31 borjút és 26 bivalyt osztottak ki kölcsönként. Kecskenyújtás 5 községben 7000 pengő értékben történt. Ennek akciónak nem volt meg a várt sikere mivel kecskét a magyar gazdaságnak nem szívesen tart. Sertésnyújtás 191 családnak 17.600 pengő értékben történt 14 községben 126 drb. sertés kiosztása mellett.

A kisállataknak keretében 74 család részére 4 községben 2384 pengő értékben 691 drb. lud került kiosztásra.

Zöldésgeszt és kiskertek létesítésére egy községben 3000 pengő, míg az 1942. évi vetőmag biztosítására 1000 pengős lekötéssel még a múlt év folyamán beszerzték a vetőmagvakat.

Az elmúlt évben 4 községben kb. 5 kat. hold területen 4 gyümölcsösöt létesítettünk és pedig Biharorda, Bihar-nagybajom, Báránd és Sárrétudvari községekben a néptáplálkozás feljavítására.

Háziipar fejlesztésre és anyagbeszerzésre 6 családnak 1600 pengő kölcsönt, 7 községnek anyagbeszerzésre 8000 pengőt folyósítottak, a háziipari tanfolyamok szervezése alkalmával. Szalárdon gyógynövénygyűjtő-telep létesítésére 1000 pengő kölcsönt folyósítottak.

Kiskereskedői kölcsönt 24 személynek 18 községben 11.050 pengő értékben adtak ki.

A legnagyobb magyar háborús film, a szovjet elleni hadjáratról!

A KELETI CSATA

az APOLLOBAN

Belvárosi

A szerelem nem szegyen

Tolnay K., Jávor P., Mály, Gózon. A legjobb magyar vigjáték!

Szelezcky Zita, Jávor Pál, Csontos zenés vigjátéka

Sok hűhó Emmyért

CASINO

Beaverbrook egy diszlakoman mondott beszédében azt javasolta, hogy Anglia sürgősen alakítson második arcvonalat Nyugateurópában. Beszédében nagy dicsérettel emlékezett meg a Szovjetről és Sztalinról, valamint a kommunizmus tevékenységéről. Kijelentette, hogy meggyőződése szerint a legjobb védekezés a támadás. Nyugateurópában azon a 3200 kilométeres tengerparton, amelyet a németek tartanak megszállva, Angliának második hadvezérlőteret kell teremteni.

Schmelzer Béla halála

Tragikus körülmények között hunyt el csütörtökön hajnalban Kecskeméten Schmelzer Béla nagyváradai polgári iskolai zenetanár. A köztisztelőnek és általános szeretetnek örvendő tanár az utóbbi időben szívasztmájával sokat betegeskedett. Legutóbb Budapestre utazott el, hogy alaposan megvizsgáltassa magát. Innen Kecskemétre utazott rokonaihoz. Itt érte utól hirtelenül és váratlanul a halál.

Schmelzer Béla a megszállás ideje alatt igen értékes munkát végzett a magyarság kisebbségi életének fenntartásában. Minden közös munkából és áldozatból becsületesen és odaadóan kivette a részét. A felszabadulás után a polgári fiúiskola megszervezésénél végzett értékes munkát. A helybeli csapatkórház kápolnájában több mint egy évig végezte önzetlenül a kántori teendőket.

Halála öszinte részvételt keltett az egész városban. Tragikus halála annál is inkább fájdalmas családjára, mivel nem régen volt családi öröm otthonában. Felesége, 18 éves fia és 3 hetes újszülöttje a legjobb férjet és a leggondosabb apát veszítették el benne. Értesüléseink szerint a halottat Kecskemétről hazaszállítják és itt helyezik el örök nyugalomra.

Belgrád polgármesterének köszönete a német katonai hatóságok újjáépítő tevékenységéért

Belgrádból jelentik (NST.): Belgrád város polgármestere köszönetét fejezte ki a német katonai hatóságoknak azért a tevékenységért, amelyet Belgrád város háborúban elpusztult részeinek újjáépítése terén kifejtettek. Belgrádban a harcok során 745 épület teljesen elpusztult, 1700 súlyosan megrongálódott, 6900 épület részben megsérült. A vízvezeték 316 helyen, a csatornázás 192 helyen szakadt meg. Az újjáépítő munka eredménye a legjobb cáfolat azokkal a hírekkel szemben, amely szerint Németország meg akarja semmisíteni Szerbiát és a szerb népet. A polgármester köszönő levelében hangsúlyozta, hogy a szerb nép jövőjét csak a Németország-való együttműködés biztosíthatja.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Felügyelőbizottság. Elnök: Dr. Cziffra Kálmán főispán, hivatalból. Helyettes elnök: Miklós Antal sz. m. v. főtanácsos, hivatalból. Fáber Lipót, a P. M. K. B. igazgatója. Beznák Béla, a M. Á. H. B. h. vezetője.

A közgyűlés ezzel végetért.

Több német hadosztály érkezett Norvégiába

Sikeres támadásokat hajtottak végre a németek a keleti arcvonalon. Mindössze nyolc percig tartózkodtak francia területen a Boulognenál partraszállt angol csapatok

Stockholmból jelentik (MTI.) A Stefani jelenti: A norvég félhivatalos sajtó-ügynökség közlése szerint Norvégiába több német hadosztály érkezett.

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága jelenti: Keleten sikeres támadási vállalkozásokat hajtottunk végre az arcvonal középső és északi szakaszán. Az ellenség helyi jellegű támadásait meghehystítettük. Harci gépeink az elmúlt éjjel támadást intéztek az egyik nagy stalinográdi fegyverkezési gyár ellen. A gyárat sok bombatalálat érte. Tüzek és robbanások keletkeztek. További hatásos légitámadás irányult Mursmansz kikötő berendezései ellen.

Észak-Afrikában mindkét részről felderítő tevékenység folyt. Erős harcok, zuhanóbombázó és vadász kötelékek éjjel-nappal sikeresen folytatták támadásaikat Málta katonai berendezései ellen. A Málta felett kifejlődött légiharcban kilenc brit gépet lelőtünk.

Harci gépek éjjeli támadásai során találatot értek el egy dél-angliai robbanógyárban. Április 22-re virradó éjjel több ellenséges gyorsnaszádot megrongáltunk a Csatornában.

A Boulognetől délre lévő tengerrészen április 22-re virradó éjjel német aknautatóhajók elsüllyesztettek egy ellenséges gyorsnaszádot, két másikat súlyosan megrongáltak. Az ütközet során az angolok a part egyik távol-északi helyén kisebb rohamcsapatot tettek partra, amely tüzharcba került egy német partiőrséggel és véres veszteség mellett, egész fegyverzetének a hátrahagyásával menekülésszerűen visszavonult. Az elmúlt éjjel brit gépek bombákat dobtak le Nyugat-Németországban. A polgári lakosság körében némi veszteséget okoztak. A lakónegyedekben kisebb károk keletkeztek. Az éjjeli vadászok és a légvédelmi tüzéség öt gépet lelőttek.

800 méternyi szakaszon történt a boulognei angol partraszállás

Berlinből jelentik: (NTI.) A boulognei partraszállás 800 méternyi szakaszon történt. Az angol katonák gumitalpu cipőket viseltek és az arcukat befektítették, hogy a sötétben kevésbé láthatók legyenek. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnokság részletes tájékoztatást adott az angoloknak a La Manche-csatornában Boulognetől délkeletre megkísérelt partraszállásáról. Az ellenséget akkor vették észre, amikor megkísérelte a parton levő drótkakadályokat átvágni. Ekkor az ellen-

ség géppisztolyokkal és puskákkal lövöldözni kezdett. A torkolat tüzeiből megállapítható volt, hogy mintegy 50 katonára volt a parton. A német harciszálláshelyek és kiserődök legénysége néhány másodperc alatt készen állt a védekezésre. A géppuskák véres fogadtatásban részesítették az ellenséget. Az angolok ekkor megfutamodtak és két gyorsnaszádba menekültek. Röviddel utóbb német gyorsnaszádok harci érintkezésbe kerültek az ellenséggel, amely a tenger felé vonult vissza. Reggel a drótkakadályoknál puskákat, kézigranátákat és egyéb

harcieszközöket találtak. A parton lévő véres nyomok arra mutatnak, hogy az ellenségnek sebesültjei voltak. Az angolok mindössze nyolc percig tartózkodtak francia területen. (MTI.)

Vichyből jelentik: (OFI.) Hivatalos francia részről a leghatározottabban megcáfolják a moszkvai rádióknak mákacsul ismételt híreszteléseit, hogy német tengerészek érkeztek Boulogneba, továbbá francia hadihajók átengedéséről, valamint francia és német tengerészek közti verekedésekről szóló híreket. (MI.)

Gépfegyvertüzet zúdította a németek egy sáncmunkát végző szovjet csapatra

Berlinből jelentik: (NTI.) Mint katonai helyről közlik, a keleti harctéren. Oreltől északnyugatra német csapatok megfigyelték, hogy az ellenség sáncmunkákat végez. Hatásos gépfegyvertüzzel a munkálatok félbeszakítására kényszerítették az ellenséget. A tüzelés után a munkálatokat újra kezdték. Német őrszemek megállapították, hogy ekkor asszonyok és gyerekek ásták az árkokat. A bolsevikiek gsszeszedték őket és kényszerítették, hogy a németek tüzeiben építsék ki az állásokat. (MTI.)

Berlinből jelentik: (NTI.) A hadijelentés kiegészítéséül közlik: A bolsevista hadvezetőség is kénytelen elismerni támadó vállalkozásaink egyre növekvő sikereit. Mint legutóbb első ízben közölte a moszkvai hadijelentés a fegyveres SS kötelékek 5 kilométert nyomultak előre. Ez szovjet viszonylatban egész szokatlan heimesérés. A német légierő fölénye egyébként ismét hebizonyosodott. A német repülőgépek legutóbbi célpontja Stalino, egyike a legjelentősebb szovjet ipari városoknak. (MTI.)

Ismét súlyos légitámadások érték Máltát

Berlinből jelentik: (NTI.) A véderő főparancsnoksága a máltai szigeteről elleni légi támadásokról a következő részleteket jelenti: Német harci és zuhanó bombázógépek nagy kötelékei a szerdai nap folyamán egymást követő támadásokat intéztek Málta katonai berendezései ellen. Teitalálatok érték a vízi járművek csarnokait. — Több bombatalálatot értek el a gépjármű műhelyekben és az állami javító műhelyben. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 691. közleménye:

Cirenaikában a rendes felderítő tevékenység folyt. Egy ellenséges repülőgép légvédelmünk találatát következtében lezuhant. Tovább folyt Málta katonai berendezéseinek bombázása. Német vadászok a sziget feletti légiharcban lelőttek kilenc repülőgépet. Több más gépet a földön pusztítottak el. Az elmúlt éjjel angol repülőgépek néhány bombát dobtak le Raguzára és Comisorra. Emberéletben nem volt veszteség. Comisoban jelentéktelen anyagi kárt okozott a bombázás. — (MTI.)

Uj-Zéland elégedellen amiatt, hogy sorsát elválasztották Ausztrália sorsától

Stockholmból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az újzélandi miniszterelnök nyilatkozott arról a

washingtoni intézkedésről, amellyel Uj Zélandot beosztották a dél csendestengeri övezetbe, amely egy amerikai altengernagy parancsnoksága alatt áll. A miniszterelnök kifejezésre juttatta az új-zélandi közvélemény nem tetszését afelett, hogy Uj-Zéland sorsát elválasztották Ausztrália sorsától.

Tokióból jelentik: (NTI.) Sunlienceng tábornok a 39. csungkingi hadsereg parancsnoka több ezer katonával csatlakozott a nemzeti csapatokhoz.

Iránban rendkívül zavaros a helyzet

Egyre jobban érvényesül a szovjet befolyás

Ankarából jelentik: (OFI.) Teheránból érkező hírek szerint Iránban a helyzet igen zavaros. Még nem sikerült a kormánynak a vad hegyitörzsekre támaszkodó hegyi felkelést leverni és szervezkedési fészkeiket kikutatni. Kitiint, hogy a felkelők jól meg vannak szervezve és jobban el vannak látva lőszerrel, mint a kormánycsapatok. A kormánycsapatok súlyos veszteségeket szenvedtek. A képviselőházban súlyosan bírálják a kormányt amiatt, hogy a lázadást nem bírja elfolytani. Úgy vélik, hogy a miniszterelnök, aki szovjet barátságáról ismert, felelős a helyzetért. Szeretnék ha a kormány lemondana és Ahmadi tábornok venné át a hatalmat, aki képes volna a rendet helyreállítani. Befolyásos iráni körök Anliát akarják közbenjárásra rávenni a túlzott szovjet befolyás ellen.

Attól tartanak ugyanis, hogy a miniszterelnök feloszlatja a parlamentet és kezére játszik a Szovjetnek az iráni köztársaság megalakításában.

Amsterdamból jelentik (MTI.) A NTL jelenti: A Reuter iroda jelentése szerint az iráni japán követ a követség személyzetével együtt elutazott Pahleibe. Onnan Bakun és Kuibiseven át Tokió felé folytatja útját.

Letette a főcserkészti fogadalmat vitéz Farkas Jenő vezérőrnagy

MOT jelenti: A kormányzó úr öfömlétsége csütörtökön fogadta a cserkészek tisztelő küldöttségét. Fáy István államtitkár üdvözlőszavai után a kormányzó engedélyt adott, hogy Fáy István államtitkár, mint a kultuszminiszter helyettese kivége a főcserkészti fogadalmat vitéz Farkas Jenő vezérőrnagytól. Az eskü elhangzása után a kormányzó úr hosszasan elbeszélgetett a vezetőség tagjaival, majd barátságos szavakat intézett a cserkészfiúkhoz. A küldöttség tagjai ezután a kormányzóhelyettes előtt jelentek meg és felkérték a magyar cserkészek fővédnöki tisztének elfogadására. A kormányzóhelyettes úr a tisztséget elfogadta.

Nem hajlandók keresztény kereskedőknek árut adni az élelmiszerekkel ügynöklő zsidók

Kolozsvárról jelentik: (MTI.) A Baross szövetség kolozsvári fiókjához naponta érkeznek elkeseredett hangu panaszoslevelek, amelyekben keresztény kereskedők azt panaszolják, hogy egyes fontos élelmiszercikkekben ügynöklő zsidók nem hajlandók keresztény kereskedőknek árut biztosítani. Különösen sok panasz merült fel a konzervvel ügynöklő zsidók ellen. Elmondják a panaszoslevelekben, hogy amíg a zsidók most is korlátlan mennyiségben juthatnak konzervhez, addig a keresztény kereskedőket nem elégtik ki. A Baross Szövetség elhatározta, hogy minden eszközzel megakadályozza a zsidó ügynökök visszaéléseit.

Önállóitási alapból létesített új üzlet
Vadász, horgász, bórdíszmű, illatszer, háztartási és játékaru szaküzlet nyílik április 27-én hétfőn. A n. é. közönség szives pártfogását kéri
JAKAB LÁSZLÓ Rákóczi-út 4 szám.

Hozzászólások dr. Kovács István házasságához

Várakozásunkban nem csalatkozunk, amikor annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy Dr. Kovács István házassága körül vita fog megindulni olvasóink körében. A kérdés olyan mély szociális vonatkozásokat tartalmaz, hogy komolyan gondolkodó ember nem mehet el észrevétlenül mellette. A válaszokat heérkezésük sorrendjében közöljük. Ma J. A. (kereskedősegéd) és Pekár Nándor tisztviselő hozzászólását közöljük.

Nem szerencsés a film problémája

Mint művészi teljesítmény kétségtelen, hogy a legjobb magyar filmek sorába tartozik. Nem is a művészi értéke körül folyik a vita, hanem a tartalma adott okot annyi hozzászólásra. Erdeme kétségtelenül a filmnek, hogy éppen az igaz-vevő magyar parasztszótlyt idealizálja, melyből annyian származunk orvosok, ügyvédek, papok, tisztviselők, stb. Azonban mégis van egy lényegbevágó hibája: nem áll a valóság talaján. 1942-ben ha meg is van az a bizonyos kasztszellelem, nem oly erős, hogy egy kiváló egyéniség, egy egyetemi tanár ne tudjon vele megbirkózni. Ötven évvel ezelőtt sokkal inkább helytálló volna ez a helyzet. Azt hiszem nem esek túlzásba, ha azt állítom, hogy Magyarországon sok-sok ezer urilány velem együtt ostarba libának tartaná azt a lányt, aki csak azért kosarazna ki egy Péter Antal vágási egyetemi tanárt, mert a szülei parasztiok. Ha még az illető lány bárókisasszony vagy főispán lánya lett volna, hihetőbb lenne a cselekmény, azonban egy ügyvédi család szembeállításán egy egyetemi tanárral nem volt szerencsés megoldás, hiszen tudvalevő, hogy az ügyvédi pálya a legdemokratikusabb pályák egyike; továbbá nálunk társadalmi vonatkozásban az egyetemi tanár fölött áll az ügyvédnek. Különben is a vagyonnak, az elért társadalmi pozíciónak olyan nagy tekintélye van, hogy be-aranyozza nemcsak az egyszerű paraszti gúnyát, hanem még a pizkos kaftánt is. Leányomóssabb érvem erre az, hogy leg-űrbb körünk, az arisztokraták és a genytrk már ezelőtt egy félszázaddal megkezdtek az összeházasodást a megazdagodott zsidó családokkal. Pedig itt nemcsak társadalmi, hanem faji és vallási előítéleteket is le kellett győzni. Ebből a tényből merem még azt is állítani, hogy dr. Kovács egyetemi tanár nagyon valószínűleg még 50 évvel ezelőtt sem kapott volna kosarat szülei miatt.

Pekár Nándor.

A magyar egység felé

Filmet akartam látni, egy jó magyar filmet, de kellemsen kellett csalódnom, mert nem csak filmet láttam, hanem új magyar hajnalhasadás kezdetét, mely a téves felfogású és téves utakon járó társadalmunkat tanítja és felvilágosítja, hogy mi lehet egyedüli alapja a szebb és boldogabb magyar jövő kialakulásának.

Dr. Kovács István házassága a kis falusi lánnyal, mint gyermekkori pártással, érthető. Bár magához hasonló társadalmi állású és műveltségű lányt akart elvenni, amikor látja, hogy menyasszonya és annak szülei benne csak az egyetemi tanársággal járó méltóságot tisztelik, egyszerű, falusi szüleit és egyszerű szülőházát megvetik és szegyelik, ott-

hagyja őket és élettársul az ő társadalmi rétegéből származó falusi lányt választ és benne megtalálja — ami a legfontosabb — az igazi lelket. Ezzel a lépésével dr. Kovács István rávilágított a mai társadalmi középosztály nagy és az egységet megakadályozó hibáira. Szépséghibája a filmnek, egyéni nézetem szerint, hogy dr. Kovács Istvánnak még a megkérés előtt, mint nagyműveltségű, tanult embernek, fel kellett volna ismernie, hogy a nagyvilági urileány nem hozzávaló. De tanulság ez azok részére, akik az új és tisztultabb felfogásba nehezen akarnak beleilleszkedni, hogy az ember értékét nem emelheti, de nem is csökkentheti, a származás, hogy valaki városi palotában, vagy pedig falusi kis házikóban született, mert nem csak a filmen, hanem az életben is tapasztalhatjuk egyszerű sorsból kikerült emberek tehetség és szorgalom útján kivívott kiválóságát.

Az ilyen filmet meg kell nézni minden magyarnak. Ennek minden szavát magunkba kell szívunk, mert szomjazunk rá és elmondhatjuk nyíltan, hogy ez a szellem egyik főoka nemzetünk

felemelkedésének. Ezt köszönhetjük Isten után bölcs politikai és társadalmi vezetőinknek, akik támogatják azt a népréteget, amely kitermeli a dr. Kovács Istvánokat. De mivel minden percért kár, a nevelési és felkarolási ütemet meg kell gyorsítani és az alábbi rétegek felkarolásával párhuzamosan a még sötétben botorkáló és az új társadalmi élet helyes és igazságos útjától irtózó középosztályt fel kell világosítani. Mindezeknek egyik leghatékonyabb, legolcsóbb és a társadalom minden rétegéhez legjobban hozzáférhető eszköze a film. Módot kell találnia a filmparnak arra, hogy legalább most, új jövőnk hajnalán, termelésének nagy része hasonló szellemű legyen. Minden ilyen tanítással előbbre vihetjük szent ügyünket, melynek végcélja a választafalak lehullásával a szebb és boldogabb magyar egység megteremtése. Ugy érzem és úgy gondolom, hogy ez a film bevésődött lelkiünkbe és ha minden előadáson csak egy is okult a látottakon, már nemzetmentő és nevelő munkát végzett a film, mert erősödik az a tábor, mely rohamlépésben halad a szebb hajnal felvirradása felé, ahol mindenki csak magyar lesz!

F. A.

Dr. Kovács István társadalmi rétegéből származó székely-magyar kereskedő ifjú.

A Szent László Hét ünnepeinek pontos és részletes sorrendje

Május 3. Vasárnap. — A Szentjobb és az aranyvonat

Mától kezdve folytatatosan közöljük a Szent László Hét ünnepeinek pontos és részletes sorrendjét. (Szerk.)

Délután 9.30 óra

A Szent Jobb megérkezik az Arany Vonattal a m. kir. „Gábor Aron“ honvéd tüzérségi hadapródiskola elé. Ezzel a vonattal érkezik Dr. Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros hercegprímása is kíséretével. Ünnepléses fogadtatás után a Szent Jobbot díszkíséret viszi a Mezey Mihály-utcán át a Szent László-térre.

10 óra

A Szent László-téren felépített oltárnál a Szent Jobb előtt szentmisét mond és szentbeszédet tart Magyarország hercegprímása.

11 óra

Mise közben egyházi énekeket énekel Nagyvárad középfoku iskoláinak ifjúsága.

Az Országos Magyar Bokréta Szövetség népművészeti bemutatója a Rhédey-kerti sportpályán

Délután 3.30 óra

A bemutatón 10 népi csoport — „Bokréta“ — vesz részt ősi népdalokkal, népi táncokkal, szokásokkal, eredeti népviseletben.

A bemutatón a következő bokréták vesznek részt: Inaktelke, Tápé, Kraszna, Mezőkövesd, Szatmárkö-irtó, Szék, Nagykálló, Szakmár, Nádasdaróc és Derecske.

Bemutatták többek között: „a legényest“, „forgót“, „üveges táncot“, „marsot“, „gyertyás táncot“ „kuk-

Hirdessen a Magyar Lapokban

ot“, kállai kettőst, menyasszony táncot, férc-táncot, párnatáncot és verbungot.

Kedvezőtlen idő esetén a Szövetség a bemutatót a ref. kulturházban (Teleki-utca 27. sz.) tartja meg, d. u. 4 órai kezdettel.

Bélpőjegyek: 50 fillértől 2.40 pengőig. Jegyek elővételben április 30-tól kaphatók a Szigligeti Színház pénztáránál.

Színház

4 óra

János vitéz. Kacsóh Pongrác dalműve. Főszereplők: D. Kovács József, Delly Ferenc, Radnóthy Éva, Koltay Aranka.

Este 8.30 óra

István király. Történelmi színmű. Irta: Sik Sándor. Cimszerepben: Táray Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója.

Sportesemények

Délután 9 óra

1. Váltófutás Szentjobbról Nagyváradra.

Résztevők: Szentjobbi leventék.

Érkezés: a Szent László-térre, Árpád vezér-út, Horthy Miklós-út és a Rákóczi-útán át az országzászló elé, ahol koszorújukat elhelyezik.

2. Motorkerékpáros és kerékpáros gyorsleventék csillagportyája 100 résztvevővel a következő városokból: Budapest, Debrecen, Ungvár, Miskolc, Sátoraljajhely, Balassagyarmat, Komárom, Esztergom, Eger, Székesfehérvár, Kolozsvár, Nagyvárad.

Érkezés a Mussolini-térre: Árpád vezér-út, Horthy Miklós-út, Szaroveszky-utca, Baross-hidon át, illetve a Mátyás király-úton keresztül.

Az összes résztvevők ünnepléses felvonulása az országzászló elé, ahol elhelyezik koszorújukat. Innen az olasz-i plébánia templom elé vonulnak.

Délután 5.30 óra

3. A Magyar Labdarugó Szövetség Erdélyrészi kerületi válogatott és a Körösvidéki Kerületi válogatott labdarugó csapatainak mérkőzése, az Erzsébet-ligeti sporttéren.

Bélpőjegy: I. ülőhely: 1.50 pengő, II. ülőhely: 1 pengő, állóhely: 50 fillér.

Felhívás a bolgár állampolgárokhoz

A budapesti bolgár követség kéri az alábbi sorok szíves közlését:

A budapesti bolgár kir. követség katonai attaséja tudatja, hogy Magyarországon állandóan vagy ideiglenesen élő 1902. január 1 és 1921. december 31 közötti időben született összes akár katonai szolgálatot teljesített, akár katonai szolgálatra alkalmas vagy alkalmatlan bolgár állampolgárok 1942. évi május 1-től 4-ig kötelesek katonai vizsgálatra jelentkezni a bolgár kir. követségben, Budapest, Andrassy-út 115. sz. alatt a következő sorrendben:

Folyó évi május 1-én d. e. 9 órakor azok, akik 1902, 1903, 1904, 1905 és 1906 évben születtek;

május 2-án d. e. 9 órakor azok, akik 1907, 1908, 1909 és 1910 évben születtek;

május 3-án d. e. 9 órakor azok, akik 1911, 1912, 1913, 1914 és 1915 évben születtek;

május 4-én d. e. 9 órakor azok, akik 1916, 1917, 1918, 1919, 1920 és 1921 években születtek.

Tartalékos tisztek és altisztek függetlenül attól, hogy mikor születtek, kötelesek folyó évi május 1-én d. e. 9 órakor jelentkezni.

Jelentkezéskor mindenki köteles magával hozni: útlevelét, katonai vagy munkakötelezettségi igazolványát, igazolást, hogy itt mivel foglalkozik, az egyetemi hallgatók pedig az egyetemi hatóságok igazolványait, melyből kiténik, hogy a jelentkező folyó félévben szabályszerűen hallgatja az egyetemet.

Aki ezen katonai vizsgálaton nem jelentkezik, azt a katonai örökre vonatkozó törvény 213. és 214. paragrafusa alapján megbüntetik és az útlevelétől megfosztják.

Doriot szerepe a francia politikában

Irta: Pekár Nándor

A francia politikai élet mostani kavargásában feltűnt egy név: Doriot. Merényletet követtek el ellene, tehát már ebből a tényből is következtethetünk, hogy nem lehet jelentéktelen ember.

Doriot a banlieu szülőtte. Életének első szakaszát egyszerű vasmunkásként a külvárosi munkásnegyedekben élte le. Mint névtelen dolgozó ismerkedett meg a marxista tanokkal és teljesen magába szívta azokat. Ugy hitte ő is, mint sok millió proletár testvére, hogy a dolgozó tömegek számára nincs más út a boldogulás felé, mint a kommunizmus. Szentül hitte, hogy a marxizmus győzelme tényleg a proletárság uralmát fogja jelenteni. Nem is gondolt arra, hogy ez a tan csupán zseniálisan leplezett tervek és vágyak szüleménye, melyhez a névtelen milliók csak végrehajtó eszközök. Tehetsége révén hamar nagy szerephez jutott a pártban. Kevés odaadóbb és elszántabb híve volt a kommunizmusnak, mint ő.

Pálfordulása akkor történt, mikor évekkal ezelőtt mint a francia kommunista egyik vezére, az inkább elméleti elvtársával, André Gide-dal bejárták és alaposan áttanulmányozták a Szovjetunió társadalmi, gazdasági és politikai életét. Szörnyű kiábrándulás lett a következménye. Doriot Marx mennyországból lezuhant Stalin poklába. A csalódás oly hihetetlenül megáztatta ezt az izzig-vérig harcoss idealista egyéniséget, hogy hazajövet azonnal megszakított minden összeköttetést a hazai bolsevikokkal és külön pártot alapított. Sajtójában azután igazolta magát régebbi elvtársai előtt: megírta, hogy ami a „vörös cár” birodalmában történt, az nem egyéb, mint szemfényvesztés. A hiszékeny és birka-szelid milliók leggaládabb hiszékenysége marxi elvek örök gyakorlatára. Megírta azt is nyíltan, hogy a bolsevizmusnak semmi köze az ország millióihoz, mert a Szovjet nem egyéb, mint a cionista vágyalmok igéretföldje, melyben a föld népe képezi a rabslolgatársadalmat. Munkás volt, nyílt őszinte és idealizmusa mellett is volt annyi helyes érzéke, hogy belássa a marxizmus minden válfajában csodót mondott. Társa, André Gide is megírta nyíltan, hogy mi van Szovjet-Oroszországban, azonban mégsem volt annyira következetes, mint Doriot, mert ő nem az elvekben, hanem az orosz vezetőkben látta a hibát. Bizonyosságot tett ezzel arról, hogy nem gyakorlati politikus, hanem egy kissé szobatudós.

Doriothoz csatlakoztak mindazok a francia munkások, akik hittek őszinteségében és akik még lelkiük mélyén igazi franciák maradtak. Mozgalma alapos érvágás volt a kommunista táborán. Meg is próbálták bosszulni „hütlenségét”, azonban egyetlen merényletük sem sikerült. Megvédték mindannyiszor hűséges elbarátai. Valahogy rajta is beteljesedett az a „várászat”, hogy azokat az embereket, kik komoly hivatással bírnak, egy egész társadalmat vannak hivatva vezetni, vagy átformálni azokat még a golyó sem fogja.

Doriotnak kétséghívül a francia munkásság jövő formálásában igen előkelő szerep jut. Kommunista volt,

tehát ismeri a marxi dogmákat. Tudja, hogy miként kell azt lehetetlenné tenni a munkásság előtt.

Csalódása révén közelférközött az igazi francia ideálokhoz, mely a nemzeti és társadalmi összefogásban látja a nemzet szebb jövőjét. Nincs abban semmi csodálni való, hogy Laval és Doriot egymásra találtak, hiszen Laval már egy évtizede hirdeti, hogy Franciaország lejtőre jut, ha nem tér át a nemzetibb és őszintén szociálisabb vágányra és nem próbál meg-egyezést keresni Európa azon népeivel, melyek már réges-régen kiábrándultak azokból az emberekből, melyekben még mindig oly sok millió francia hisz.

A francia munkásság jórésze most

bizonyára úgy érzi magát, mint a pástortalan nyáj. Akik vezették, megszöktek; azok az ideálok, melyekben tízes gall lelkükkel annyira hittek: köddé foszlottak. Vajjon ki tudná visszaadni ennek a kifosztott lelkű, a durva anyagelvű bolsevizmus-el-tompított szellemű munkástömegnek a hitét, ha nem az, aki már átment ezeken a szakadékokon: Doriot. Doriot lesz bizonyára a jövő francia munkásságának szemefénye. Ez a vasból lett népvészér fogja csak érteni a módját, miként kell kommunistákból jó franciákat nevelni. Csak ő lehet a szilárd összekötő kapocs a munkásság és Pétain és Laval között. Nemcsak Laval tehát Franciaországban a jövő embere, hanem Doriot is, a vasember.

Mit tartalmaz a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító törvényjavaslat?

Budapesti Értesítő jelenti: Radocsay László igazságügyminiszter a képviselőház csütörtöki ülésén heterjesztette a közélet törvényességét és tisztaságát biztosító egyes büntető rendelkezésekről szóló javaslatot. A javaslat hatályosabb büntetőjogi intézkedéseket tartalmaz a közhivatalnokok megvesztegetésének elkerülésére. Azok ellen is, akik megvesztegetni igyekeznek és a megvesztegetett közhivatalnokok ellen. Szigorú büntetések tiltják az ajándékozást, az ajándékok követelését és elfogadását egyaránt. Intézkedést tartalmaz a javaslat a befolyással való üzérkedés ellen is. Büntetésként hivatalvesztést és politikai jogok felfüggesztését is megállapíthatnak.

Megszavazta a városi közgyűlés dr Soós István polgármester javaslatát a Rimanóczi-ingatlan bérbeadására

Megalakult az alapítványt ellenőrző bizottság. Garanciát kér a város a bérlőktől

Nagyvárad. Saját tud. A város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délután 5 órakor a díszteremben tartotta meg közgyűlését. Hlatky Endre dr főispán nyitotta meg az ülést, dr Fluck Ferenc tb. főjegyző felolvasta a névsort, majd rátértek a tárgysorozati pontokra.

Dr Fluck Ferenc felolvasta a Kormányzó Ur köszönetét, fiának Kormányzóhelyettesé váló megválasztása tárgyában, majd Kállay Miklós miniszterelnök köszönetét tolmácsolta.

Kortsmáros László képviselő szólalt fel s terjedős beszédben adta elő mondanivalóját, amelynek lényege körülbelül az volt, hogy az Erdélyi Párt nevében bizalmáról biztosította a kormányt. A közgyűlés határozati javaslatlall járult hozzá a bizalomnyilvánításhoz.

Dr Soós István polgármester a folyó év első negyedéről olvasta fel időszaki jelentéseit. Dr Kaczián Kálmán közjegyző szölt hozzá elsőnek és a Szent László hétre való tekintettel a Rákóczi-út rendbőhozatalát sürgette. Kérte, hogy: a) Mellőzzék a kettős villamoskocsikat, amelyek nagyobb forgalom esetén akadályozzák a forgalmat. b) A gépkösi sebességét korlátozzák. Kifejtette, hogy hoztak ugyan rendeletet gépkösi sebességére vonatkozólag, azt azonban senki sem tartja be. c) Nagyvárad igen kevés műemlékkel rendelkezik s ezt most azapóritani lehetne egyvel. Javasolta, hogy az ősi várhadhegyfoki premontréi prépostság klastromának romjait városi hozzájárulással ki kellene ásítani, parkírozni kellene a helyet és szép sétateret lehetne belőle készíteni. d) Felemlítette, hogy 16 község Nagyvárad városához való tartozandóságát kérte, de nem tudja, hogy ebben a kérdésben mi volt a vármegye s az illetékesek döntése.

Dr Krüger Jenő a városi hivatalok munkáját dicséri. Dr Kovács Árpád pedig több kérdést intézett a

polgármesterhez. Első kérdése a Biztra művek villamos áramszolgáltatására vonatkozott. Kifogásolta, hogy miért nem a vízierőt használják fel, amikor ezt az erőforrást mátra úgy sem lehet használni. Második kérdése a városrendezéssel volt kapcsolatos s felvette, hogy vajjon jogában van-e a városnak a városrendezési tervet rész-

letekben végrehajtani. Megfelelő szabályrendelet nélkül. Harmadik kérdésben a közlemezési hivatal munkáját bírálta s kifogásolta, hogy nem áll megfelelő számú szaktisztviselő a hivatal rendelkezésére. Negyedik kérdése a tej ellátással volt kapcsolatos, s a tejnek, mint egészségügyi óvszernek fontosságát hangoztatta.

Válaszol a polgármester a felszólalóknak

Dr Soós István polgármester válaszolt ezután a felszólalóknak. Kaczián Kálmán javaslataival kapcsolatban kifejtette, hogy a kettős villamosok nemhogy akadályozzák, de elősegítik a forgalmat. A gépkösi sebességének korlátozására közlekezési rendelet van, amelyet a rendőrség közegei ellenőriznek. A premontréi rend klastromának kiásását helyesli, de ezt nem lehet a Szent László héttel kapcsolatba hozni, mivel az megfelelő előkészítést igényel. A községek visszacsatolására vonatkozólag kijelentette, hogy ebbe csak az igazságügyi kormányzat van beleszólása.

Dr Kovács Árpád felszólalásaira vonatkozólag elmondotta, hogy majus

hó végén nagyobb küldöttség jön Nagyváradra, megvizsgálja a helyzetet és javaslatot tesz a villamos áramszolgáltatás kérdésében. A városrendezésre vonatkozólag közgyűlési határozat értelmében részleteiben hajtják végre a tervet, amelynek első állomása a négyes számú út megépítése, de ezt követi soron a Bunytay-utiget rendezése és az új Tüzoltó-laktanya felépítése.

A közlemezési hivatal szaktisztviselőire vonatkozólag a város már előterjesztést tett a miniszteriumba. A tej-ellátással kapcsolatban elmondotta a polgármester, hogy igen nehéz a helyzet. Hosszabb tárgyalások után került sor a városi tehenészet felállítására.

Az adófelszámolási bizottságok megválasztása

Ezután dr Borbély Dezső főjegyző olvasta fel a polgármesternek a közigazgatási bizottság 1941. év második feléről készített jelentését, Vas vármegye törvényhatósági bizottságának határozatát az egészségügy korszerűsítése tárgyában, valamint Kerekes Mária kezelő családi pótlék iránti kérelmét. A közgyűlés elfogadta.

A 7. pont az adófelszámolási bizottság megalakítása volt. A szavazatszedő bizottság tagjaiul a főispán Kortsmáros Lászlót, Daróczy Kiss Lajost és Fenessy Lászlót jelölte ki. Jegyzőül pedig dr Fluck Ferencet.

A szavazás névszerint történt s a jelölőlistát 46-an változtatlanul, 4-en

pedig módosítással fogadták el. Szavazás után a főispán felolvasta a megválasztott adófelszámolási bizottságot, amely így alakult:

Nagyvárad I. számú adófelszámolási bizottság.

a) Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet részéről: Mátéffy József rendestag, Molnár János póttag.

b) A Kereskedelmi és Iparkamara Kereskedő Érdekeltsége részéről: Frischmann Adolf rendestag, Kovács Antal póttag.

c) A Kereskedelmi és Iparkamara Iparos Érdekeltsége részéről dr Her-

váth József rendestag, Dr. Sarkady Sándor póttag.

e) A törvényhatósági bizottság tagjai sorából: dr. Demetrovich Elek rendestag, Béres Károly póttag.

Nagyvárad II. számú adófelsőzlamlási bizottság.

a) Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület részéről: Papp Imre rendestag, Középpessy Kálmán póttag.

b) A Kereskedelmi és Iparkamara Kereskedő érdekeltsége részéről: Lesztényi Kálmán rendestag, Megyeri Ferenc póttag.

c) A Kereskedelmi és Iparkamara Iparos Érdekeltsége részéről: Mónus Sándor rendestag, Tiszai János póttag.

d) Az Ügyvédi Kamara részéről: dr. Czeglédy Miklós rendestag, Dr. Popity János póttag.

e) A törvényhatósági bizottság tagjai sorából: Máthé Pál rendestag, Fazekas Lajos póttag.

Elfogadta ezután a közgyűlés dr. Gyapay László polgármesterhelyettes előadói előterjesztése alapján az 1941. évre megállapított törvényhatósági út-alapi, útépitési program módosítását. Solyom Anna kegydíj iránti kérelmét, a villamosmű központi kapcsoló berendezésének beszerzésére vonatkozó javaslatot, valamint dr. Dalló Gyula tanácsnok előadói előterjesztése alapján a várlaktanya tárgyában történt bejelentést.

Elhatározták a városi tejgazdaság felállítását

A 12. tárgysorozati pont a városi tehenészet felállítása volt. Elsőnek Bartsch Sándor igazgató szolt hozzá. Kifejtette, hogy a tejellátás kérdése a mai körülmények között sehogy sincs biztosítható. Elmondotta, hogy több gazdával beszélt s azt a véleményt szűrte le, hogy a tejet a megállapított 32 filléres áron adni nem lehet. Ez az első számú magyarázata annak, hogy 25 ezer liter helyett csak 11 ezer liter jön be naponta a városba. Nem is beszélve arról, hogy a takarmányhiány következtében egy tehén, amely eddig 16 liter tejet adott, ma 8 litert ha ad. Nem az eladók sztrájkolnak tehát, hanem a tehenek. Ezután rátért a városi tehenészet felállítására. Kérte, hogy csak akkor nyuljanak ehhez a megoldáshoz, ha más kivétel út nincs. Ismertette, hogy milyen károsodás fogja érni a várost a tehenészet felzámolásánál. Ha a város beállít 100 tehenet és 43 ezer pengő évi deficitet, ez nyílt bevallása annak, hogy a tejet maximális áron adni nem lehet. Végül kérte: a) kövessen el mindent a polgármester, hogy a városi tehenészetet ne kellessen felállítani; b) tegyen lépéseket az árkormánybizottságnál és a közellátási minisztériumban a tej árának felemelésére.

Dr. Kaczián Kálmán és dr. Kovács Árpád hozzászólása után a polgármester válaszolt.

— Nagyon örülök a vitának — mondotta. — mert ez azt bizonyítja, hogy tisztában vannak a kérdés lényeges voltaival s kellően értékelik is azt. Az OMTK-val nem lehetett megállapodni s ezért kell felállítani egyelőre a városi tehenészetet. A tej árának felemelésére már megtették a lépéseket s 38 fillérre való emelést javasoltak.

A főispán névszerinti szavazást rendelt el és a közgyűlés egy szavazat ellenében (dr. Szeghalmy Sándor) elfogadta a polgármester előterjesztését s kimondotta a városi tehenészet felállítását.

Felzárólatás nélkül elfogadták a Bunyitay liget és környéke, a városi tüzoltólaktanya és környéke, a Schubert-utca és környéke rendezéséhez szükséges terv megállapítását, valamint a Ka-

zinczy-utcai városi bérház munkálatainak vállalatbaadását.

A 4-es számú állami út átkeletési szakaszának kisajátítása ügyében dr. Kovács Árpád szolt hozzá elsőnek. Kifejtette a budapesti mérnök hibás értékelését és teljes kártalanítást követelt. Beszédét azzal fejezte be, hogy úgy érzi a város még mindig nem jutott el idáig.

Határozat a Rimanóczy-ingatlan ügyében

A Rimanóczy ingatlan ügyénél dr. Soós István bejelentette, hogy az eredeti javaslat kiegészítésével még javasolja a régi Rimanóczy alap felügyelő bizottságának felállítását. A bizottság a következőképpen alakult meg: Tagjai: dr. Krüger Jenő, dr. Thury László, Pintér István, Fenesy László, dr. Verzár István, Krausz Sámuel, Máthé Pál, Brósztel Lajos, dr. Szabó Lajos, Ajtay Gyula.

Ezután a polgármester elmondotta, hogy a mai körülmények között a leg-

Dr. Soós István válaszában ismertette a '60 helyzetet s rámutatott arra, hogy a város a kisemberek érdekeit igyekezett százszázalékosan kielégíteni s hiszi, hogy ez sikerült is. Alaposan rá-cáfolt dr. Kovács Árpád kifogásaira s kérte a javaslat elfogadását, ami névszerinti szavazáson egyhangulag ment keresztül.

megfelelőbb megoldást választotta. A szállodára és fürdőre vonatkozólag Vékony Károlyt tartotta a legalkalmasabbnak hozzáértés és honítás szempontjából. A kávéházra és étteremre vonatkozólag Petrasovics Árpád a legmegfelelőbb ügy szakértelem, mint anyagi megalapozottság tekintetében. Petrasovics sokfelé járt, sok mindent látott és személyében biztosítékot lát arra vonatkozólag, hogy a kávéházat ismét felvirágoztatja.

Felzárólatás a régi bérlők érdekében

Dr. Kaczián Kálmán szolt fel. Hosszasan ismertette az épület leromlott állapotát, elmondotta, hogy harmadrendű szállodává süllyedt a Rimanóczy. Elmondotta azt is, hogy az előirányzott összegből nem lehet helyrehozni a hibákat. Több mint 20 percig kerülgette a lényegét, úgy hogy végül a polgármester már közbeszólt, hogy tegyen akkor javaslatot. Ekkor Kaczián Kálmán a kávéházi átalakításokat bírálta, kifejtette, hogy a mai idők nem alkalmasak a

nagyszabású átalakításokra s végül előadta javaslatát, hogy a háboru végéig hagyják meg a régi tulajdonosok (akik tudvalevőleg zsidók és nem magyarok. Szerk.) kezében.

Dr. Patzók Elemér javasolta, hogy a kávéházat és éttermet adják ki Petrasovicsnak, de a szállodát és fürdőt vegye házikézelésbe a város. A szálloda fehérnemű pótlásához történő városi hozzájárulás ellen tiltakozott. Javasolta hogy az átalakítási munkálatokat a Rimanó-

czy-alap felügyelő bizottsága ellenőrizze és az átalakításhoz szükséges összeget az új bérlők fizessék be a városi pénztárba, mert csak így lát garanciát a tervezett munkálatok elvégzésére.

Dr. Medvigy Gábor táblai tanácselnök, dr. Krüger Jenő és Ajtay Gyula felszólalása után dr. Soós István kérte, hogy az eredeti javaslatot fogadják el azzal a két bővítéssel, hogy a) a munkálatok ellenőrzését a Rimanóczy-alap felügyelő bizottságának hatáskörébe utalják ki; b) a város garanciát kér az új bérlőktől a befektetendő összegre vonatkozólag.

Az elrendelt névszerinti szavazáson két szavazat ellenében (dr. Kaczián Kálmán és Daróczy Kiss Lajos) a közgyűlés a polgármester javaslatát fogadta el. Dr. Kaczián Kálmán határozatképesség elleni kifogását pedig elutasította a főispán azzal, hogy megállapította, a közgyűlés határozatképes.

Elfogadta a közgyűlés végül Kelemen Erzsébet kegydíj iránti kérelmét és a Mateosz által kért parcellázást.

A tárgysorozat letárgyalása után Daróczy Kiss Lajos szolt fel és javasolta, hogy: 1.) a város járjon el abban az irányban, hogy az állampolgársági bizonyítványokat ne a minisztérium, hanem a város első tisztviselője állítsa ki és 2.) állíttasson fel a város emléktáblát az 1940 szept. 1. és az 1940 szept. 8-iki időpontok megőrkítésére.

Dr. Soós István polgármester helyeselte mindkét javaslatot, de azt előkészítés végett a közgyűlés elé utalta.

Több tárgy nem lévén, a főispán a közgyűlést berekesztette.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok a román időből származó hátralékos adó és forgalmi adó törlését kéri

Nagyvárad. Saját tud. Az adóhivatal végrehajtó közegei hátralékos u. n. erdélyi adó címén számos kereskedőnél és iparosnál foglalást eszközöltek különböző régi román köztartozások miatt. Igen sok esetben régi román forgalmi adóhátralékok mutatnak ki és kísérelnek behajtani.

Ezen adók legnagyobb része még a román időkben felebezés alatt állott. Egyesek minden fórumon végig vitték ügyüket és mentesítették őket a most behajtás alá kerülő adók, különösen forgalmi adók megfizetése alól. A román pénzügyi közegek azonban nem vezették be az adókönyvben a mentesítést elrendelő határozatot. Ma a behajtás egyedüli alapját az képezi, hogy a román adókönyvekbe ezek a tételek be vannak vezetve.

A forgalmi adó terén a bizonytalanság és a zavar a legnagyobb volt. Ugyanis a pénzügyi hatóságok egy téve-

sen értelmezett és minden törvényes alapot nélkülöző utasításra hivatkozva forgalmi adó alá vették sorra azokat, akik a törvény szerint különben mentesek voltak. Az érdekeltek azonban ebbe nem nyugodtak bele. A kivételeket megfel-lebheztek a bírósághoz, amely kivétel nélkül minden esetben helyt adva a fel-lebhezésnek, megsemmisítette a forgalmi adó kivételeket. Ezen az alapon természetesen nem fizették be a reájuk kirott adót. Az adókönyvekben azonban a román közegek nem törtölték ezeket a bíróság által elengedett adó és forgalmi adótételeket. A könyveket vagy ezeknek egy részét a magyar adóhivatal

átnezte, most egymás után hajtja be a régen törölt tételeket.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok a hátralékos, román időkből származó u. n. erdélyi adók és forgalmi adók törlése iránt megkereste az illetékeseket. A vonatkozó megkeresést az akció támogatója végett megküldte a helybeli társ-egyesületeknek, a Baross Szövetségnek, az Ipartestületnek. Külön megkeresést intézett az Erdélyi Párt nagyvárad i tagozatához, valamint a helybeli Kereskedelmi és Iparkamarához. Meg van minden remény arra, hogy rövidesen megalakul az a döntő bizottság, amely ezekben a kérdésekben határozni fog.

Kik kaptak Nemzetvédelmi Keresztet?

(Saját tud.) A Hivatalos Lap 92. száma közli azok névsorát, akiknek a Kormányzó a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta.

Eszerint az újabb kitüntetettek között van Ambrus Sándor földműves (Barátka), özv. ifj. Antal Imréné (Szilágyozvány), Bacsó János tisztviselő (Palota), Bajó Ferenc szabómester (Nagyszalonta), dr. Bozky Géza egyet. ny. rend. tanár (Nagyvárad), Farkas József ny. postai ellenőr (Hegyközülak), Farkas József vámszaki tiszt (Nagyvárad), Gáll János Péter földműves (Szilágyeked), Gaál Márton cipész (Bályok), Gönczy Rózsa háztar-

tásbeli (Hegyközkvácsi), Hajdu János kéményseprő (Nagykároly), Ilinczy Sándor pápai protonotárius (Feketeerdő), Kádár László vasutas (Nagyvárad), néhai Kiss Kálmán (Hosszupály), Kiss Károly gyümölcsáros (Hegyköz-szentmiklós), Lányai László urad. intéző (Nagyvárad), Mihalovits Zsigmond pápai prélat (Homokbödöge), dr. Perlaki Ferenc kir. jb. elnök (Nagyvárad), Keresztési Lajos ny. MÁV mozd. felvigyázó (Nagyvárad), dr. Péchy Lóránt kir. postatak. titkár (Nagykároly), Péntek Zsigmond MÁV művezető (Szilágypercseny), Koncz Gyula építész (Piskolt).

Elsőáldozási

emlékképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható kiadó-hivatalunknál.

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 15 fillér, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 10 fillér

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

SAJTÓKAMARAI VEZETŐK A KOR-
MÁNYZÓHELYETTESNÉL. A MTI. je-
lenti: Vitéz Horthy István kormány-
zóhelyettes csütörtökön délelőtt kihallga-
táson fogadta az Országos Magyar Sajtó-
kamara elnökét, Kolozsaváry-Borcsa Mi-
hályt, Zimmer Ferencet és Báthory
Hütner Jánost. Hosszas elbeszélge-
ltek az elnökség tagjaival és élénk érde-
klődést tanúsított a magyar sajtóviszo-
nyok iránt. Végül biztosította a magyar
sajtó munkásait irántuk érzett jóindula-
tárról.

Raeder tengernagy és Keitel tábor-
nagy olasz kitüntetésre. Berlinből je-

Kellemesen szórakozni cigány-
 zene mellett a
Kosztá nővéreknél
 Horthy Miklós-út 37. szám.

A SZENT LÁSZLÓ HÉT PLAKÁT-
JAI INGYEN KAPHATÓK AZ IDE-
GENFORGLMI HIVATALBAN. A
 „Szent László hét” ünnepségeire kibor-
 csított Szent Lászlós, valamint az Aranyonot művészi plakátjait intézmé-
 nyek, iskolák, hivatalok, valamint ke-
 rekedők — kirakataik díszítéséhez —
 ingyen kaphatják az Idegenforgalmi Hi-
 vatalban. Keresztény kerelkedők vi-
 szonteladásra Szent László ünnepi heti
 jelvényeket, több színnyomású képes le-
 velezőlapokat, könyvkiadványokat kap-
 hatnak az Idegenforgalmi Hivatalban.

Ismeretterjesztő előadás. Nagyvárad
 th. város Iskolánkülső Népnevelési
 Bizottsága 1942. évi április hó 20-án
 délután 4 órakor a Mikszáth Kálmán-
 utcán I. sz. áll. népiskolában vetített-
 képes, műveorra tarkított ismeretter-
 jesztő előadást rendez, melyre varo-
 sunk keresztény társadalmát tisztelet-
 tel meghívják. Bemutatásra kerül: „A
 Tisza völgye”. Előadó: Ráczné Nagy
 Irma áll. tanítónő. A vetítést végzi
 Engi Sándor áll. tanító. A vetítést ma-
 gyarazó felolvasás kíséri. Belépés díj-
 talan.

AMPUTÁLTÁK PÁSZTOR JÁNOS
SZOBRÁSZ EGYIK LÁBÁT. Hódmező-
 váshelyről jelentik (MTI.): Pásztor
 János szobrászművész egyik lábát ampu-
 tálni kellett. A kiváló szobrász tragédiá-
 ja osztatlan részvételt keltett.

Szabotáló zsidókat ítélte el a buka-
resti hadbíró. Bukarestből jelentik:
 (MTI) A hadbíró 16 zsidót ítélte el
 bolsevista agitáció és szabotázs-kisér-
 let miatt. Az ítéletek közül 3 halál-
 büntetésre, a többi 15-től 25-ig terjedő
 fegyházbüntetésre szól.

NAHANC
 2 pengő kgr-ja
 ha a haját itt hagyja
„MIGNON“
 csokoládéház, Szaniszló-utca.

MA ESTE ÉRKEZIK RÓMÁBA A
JAPÁN KÖVET. Rómából jelentik: Az
 ujonnan kinevezett vatikáni japán követ
 pénteken este érkezik Rómába. (MTI.)

Adagolják a benzint az Egyesült
Allamokban. Stockholmból jelentik:
 (MTI) A Stefani Iroda jelenti: New-
 yorki jelentés szerint az Egyesült Al-
 lamokban május 15-étől kezdve adagol-
 ják a benzint.

DR. FABINYI TIHAMÉRT VÁLASZ-
TOTTA ELNÖKÉVÉ A TAKARÉK-
PÉNZTÁRAK ÉS BANKOK EGYESÜ-
LETE. (Bud. Ért.): A Takarékpénztá-
rak és Bankok Egyesülete csütörtökön
 tartott ülésén a végrehajtó bizottság el-
 nökévé választotta dr. Fabinyi Tihamér
 titkostonácsost, a Magyar Általános Hit-
 telbank elnökgazdáját. Fabinyi Tiha-
 mér beszédet mondott, amelyben rá-
 mutatott a TÉBE-re háruló feladatok je-
 lentőségére.

Gyermekmunkával akarják fokozni
a széntermelést Angliában. Genfből je-
 lentik: (MTI) A Német Távirati Iroda
 jelenti: Angliában a széntermelés fok-
 kozására a bányákban gyermekeket
 akarnak foglalkoztatni. Különbizottsá-
 got küldtek ki a kérdés tanulmányo-
 zására.

DERELLE A KELETI ARCVONA-
LON. Berlinből jelentik (MTI.) A hor-
 vát légió tagjai megérkeztek a keleti
 harctérre. Hétfő óta a keleti harctéren
 van a Vallon légió is. Sorakban küzd
 Derelle ővezető, ismert pártvezér, aki
 az ellenség előtt tanúsított vitézségéért
 megkapta a vaskeresztet.

Teljesen szilárd Olaszország gazda-
sági helyzete. Rómából jelentik: (MTI)
 A Stefani Iroda jelenti: Riccardi olasz
 devizaügyi miniszter előadásában ki-
 fejtette, hogy Olaszország gazdasági
 helyzete teljesen szilárd. A pénz érték-
 két bármilyen áron megvédelmezik. —
 Olaszország ipari termelése a megállá-
 pított terv szerint fejlődik.

Szombaton este bogrács gulyás,
 káposztás rétes
Kosztá nővérek
 vendéglője
 Horthy Miklós-út 37. szám.

Felhívás. Kérjük a Ráskay Lea és
 Szent Erzsébet közösség tagjait, vala-
 mint a dr. Tempfli István legényegye-
 leti igazgató által vezetett Kongregá-
 ció leányait, hogy április 26-án, vasár-
 nap délelőtt pontosan fél 12 órakor a
 Szociális Testvérek otthonában jelen-
 jenek meg, ahol Palágyi Natália buda-
 pesti szociális testvér fog előadást tar-
 tani. — A Szent Mónika közösség tag-
 jait pedig ugyanezen előadó meghall-
 gatására 27-én, hétfőn délután ponto-
 san 5 órakor kérjük megjelenni.

KÖRÖSI-CSOMA SÁNDOR EMLÉK-
ÜNNEPÉLY. Kolozsavárról jelentik: Az
 erdélyi református egyházkerület teo-
 lógiai fakultása Körösi-Csoma Sándor
 halálának százéves évfordulója alkalmá-
 ból emlékünnepélyt rendez. (MTI.)

Szünetel a rizskiutalás ebben a hó-
napban. Budapestről jelentik: (MTI) A
 rizsellátás újabb alapokra való helye-
 zése miatt a rizskiutalás e hónapban
 szünetel.

Amerikában is bevezetik a cukor
adagolását. Washingtonból jelentik:
 (MTI) Az OFI jelenti: Henderson ár-
 kormánybiztos bejelentette, hogy az
 Egyesült Államokban május 5-től
 kezdve bevezetik a cukor adagolását.
 A cukor fejadag hetenként negyed ki-
 logramm lesz.

Korona Filmszínházban minden idők legjobb és legmagyarabb filmje

Dr. Kovács István

Páger Antal legnagyobb szerepe és Tóth Julia az új felfedezett.
 Jegyelővét d. e. 9—1/2 1-ig. Számozott helyek.

Súlyosan büntetik Görögországban a
piaci vétségeket. Athénből jelentik:
 (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti:
 A görög kormány szigorú rendszabá-
 lyokat hozott a piaci rendőri vétségek
 ellen. Különböző súlyos eseteket halál-
 al is büntetnek.

Pályázati felhívás. Könyvelői és ez-
 zel kapcsolatos nyilvántartási munka-
 kör betöltésére pályázatot hirdetünk.
 Pályázhatnak felsőkereskedelmi érettsé-
 gével bíró öskeresztény férfiak, élet-
 kor és fizetési igény megjelölésével.
 Az ajánlatok saját kézírással az Ipar-
 testület Előljárási Osztályának címezve, zárt
 borítékban, Mezey Mihály-u. 4. sz. alá
 küldendők 1942. május 5-ig. Közlelbi
 felvilágosítást az Ipartestület elnöksé-
 ge ad, bármely nap 11 és 1 óra között
 Az Előljárási Osztály megbízásából: Az Ipar-
 testület Elnöksége.

«Délvidéki» hernyóselyem haris-
 nyvák kis hibával már 4 pengőtől
Horváth Károlynál
 Hlatky Endre volt Zöldfia utca 8

Rio de Janeiroban vesztegel a tengely
díplomatákat szállító gőzös. Madrid-
 ból jelentik: (MTI) A Német Távirati
 Iroda jelenti: A tengelyhatalmak dip-
 lomatait szállító spanyol gőzös Rio de
 Janeiroban vesztegel. A diplomataik
 nem hajlandók Trinidad felé menni,
 mert ott az angolok átkutatják a dip-
 lomataik podgyásait.

KOMMUNISTA VEZETŐKET TAR-
TÓZTATTAK LE SVÁJCBAN. Zürich-
 ból jelentik (MTI.) A Stefani iroda je-
 lenti: Zürich és Urgau tartományok-
 ban több kommunista vezetőt tartóztat-
 tak le, akik az utóbbi időben állam-
 ellenes röpiratokat terjesztettek. A tit-
 kos szervezet központja Wintertourban
 volt.

Nagykövetet nevezett ki Bernbe a
vichy-i kormány. Vichyből jelentik:
 (MTI) Az OFI jelenti: A francia kor-
 mány a svájci szövetségi kormány hoz-
 zájárulását kérte ahhoz, hogy Puchoux
 volt belügyminisztert berui nagyköve-
 tévé kinevezzék.

MEGELEGEDÉSSEL FOGADTÁK A
FÜHRERNEK A FEGYVERKEZÉS
ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKE-
DÉSEIT. Berlinből jelentik. (MTI.) A
 NTL jelenti: A német nehézipar és ál-
 talában a német közgazdasági élet kö-
 reiben a Führernek a fegyverkezés vé-
 delmére hozott új rendeletei teljes me-
 gértésre találtak és nagy meglepedést
 keltettek.

Nagy érdeklődés kísérte a Munkás-
otthon népművelődési előadását. Nagy-
 várad. Saját tud. Tekintet nélkül az
 esős időjárásra, nagy érdeklődés mel-
 lett tartotta ismeretterjesztő előadását
 csütörtökön este a Szabadidő mozgu-
 lom rendezősége. A közönség feszült
 érdeklődéssel kísérte dr. Hermann Ottó
 m. kir. postafőttnkár előadását arról,
 hogy mit kell tudnunk a táviróról, te-
 lefontól és a rádióról. A mindenkit
 érdeklő tanulságos előadást halás tap-
 sokkal köszönte meg a hallgatóság. A
 kísérőszámokat a Nemzeti Munkaköz-
 pont műkedvelő csoportja adta elő igen
 nagy siker mellett.

Serlegavató vacsorát rendez a helybeli középiskolai tanárság

Szombat este fél 9 órai kezdettel az
 Ujságíró Otthon pirostermében, közös
 vacsorára jön össze Nagyvárad tanár-
 sága. A vacsora keretében serleget is
 avatnak, mely a különböző iskolákhoz
 tartozó tanári rendek összetartozan-
 dóságának, egységes célkitűzéseinek
 és időnkénti összejöveteleinek szüksé-
 gességét szimbolizálja.

A helyi tanárság nagyon helyesen
 ráébredt arra, hogy az ifjúság nevelé-
 sében nem lehet a mult különböző
 utain haladni, hanem a nagy közös
 cél felé egységes irányelveket kell kez-
 deni. Így a különböző iskolatípusok-
 nak és az egymáshoz való közeledések
 olyan értékes gondolatokat szülhet,
 mely az egyetemes magyarság céljait
 szolgálja, s ezért örömeim üdvözöljük
 tanárainknak ezt a nemes szándékú
 mozgalmát.

Az összejövetelen megjelenik Kis
 József tankerületi főigazgató is és
 meghívást kapott városunk főispánja
 és polgármestere, továbbá a vármegye
 főispánja és alispánja is.

«Délvidéki» erősszálu flortalpu
 selyemharisnyák már 3 pengőtől
Horváth Károlynál
 Hlatky Endre volt Zöldfia utca 8

ÜLÉST TARTOTT A 36-OS HONVÉ-
DELMI BIZOTTSÁG. A Magyar Távirati
 Iroda jelenti: A 36 tagu honvé-
 delmi bizottság vitéz gróf Takách-Tolnay
 József elnökelete alatt ma délelőtt ülést
 tartott. Az ülésen letárgyalták a m. kir.
 kormány 2220—1942. M. E. számú ren-
 deletét. Vitéz Csicsery-Rónay István is-
 mertette a rendeletet. Györffy-Bengyel
 Sándor közellátásügyi miniszter előadá-
 sa és több felszólalás után a bizottság
 a textilárak előállításáról és forgalmá-
 nak szabályozásáról szóló kormányrende-
 letet egyhangulag tudomásul vette.

Felhívás a tűzharcosokhoz. Vasárnap
 április 26-án déli 12 órára kérem az
 összes formaruhával rendelkező bajtár-
 saimat úgy a tiszt, altiszt, és legény-
 ségi állományukat, hogy a székhá-
 zunkban megjelenni sziveskedjenek. A
 tisztakat különösen figyelmeztetem,
 hogy teljes számban elvárom megjele-
 nésüket. Azokat a bajtársakat, akik-
 nek nincsen formaruhájuk, kérem,
 hogy április 30-án, csütörtökön este
 szintén a székházunkban jelenjenek
 meg. Tűzharcos főcsoport vezető tisztje

A LUTHER KAR szombaton 6 óra-
 kor a gróf Csáky-utca 26. szám alatti
 dísztermében tartja áprilisi kultúrdél-
 utánját, melyre belépti-díj nincs.

HOLTAN TALÁLTÁK ÁGYÁBAN
AZ ARGENTINAI OLASZ NAGYKÖ-
VETET. Az Esti Ujság írja: Buenos-
 airesi jelentés szerint Boacavelli argen-
 tinai olasz nagykövetet holtan találták
 ágyában. A halál okát még nem állapí-
 tották meg. Hosszabb ideje betegeske-
 dett, de végig ellátta hivatala teendőit.

Kávéházakban és vendéglőkben kéri:
 a Magyar Lapok-at

Aki a bolsevizmussal szövetkezik, az nem szolgálhatja a jót

— írja egy spanyol lap —

Madridból jelentik (MTI.) A Német Távírási Iroda jelenti: Serrano Suner külügyminiszter nyilatkozatáról a Pueblo című lap azt írja, hogy világos és egyenes az az út, amelyen Spanyolország külpolitikája halad. A spanyol népnek 3 éven keresztül kellett horroznia a bolsevizmus vértanúságát és ezért a spanyolokat senki sem győzheti meg arról, hogy a bolsevizmus jó és igaz ügyet szolgál. Aki a bolsevizmussal szövetkezik, az nem szolgálhatja a jót.

— Mi nem vagyunk önző nacionalisták, — írja a továbbiakban, — hanem keresztények és spanyolok, akik azért küldtük a kék hadosztályt a Szovjetunió ellen, hogy megvédelmezzék a keresztény civilizációt. Csodálattal gondolunk óceántúli testvéremezeteinkre, Chilére és Argentínára, akik visszautasították a demokráciák orosz ellenőrzés alatt álló gyűrűjét.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, APRILIS 26.
Budapest I.

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
10.00 Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Igét hirdet Murakózy Gyula lelkipásztor.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkosrendi templomból. A szentbeszédet dr Szívós Donát bencés tanár mondja.
12.15 Levente félóra.
12.55 A Szovjet rabszolganépei. Elek Dezső dr egyetemi magántanár előadása.
13.10 Kékes Irén és Ignáth Gyula énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
14.00 Művészlemez.
15.00 Időszzerű gazdasági tanácsadó.
15.45 Melles-Béla-zenekar.
16.00 Ez Rommel. Irta Junghaus. Felolvasás. Hangfelvétel.
16.40 Tessék! Sámuel. Wellmann Imre dr egyetemi magántanár előadása. Közművelődési előadás-sorozat.
17.20 Közvetítés a Hunnia-filmgyárból.
17.55 Ságodi József csevegése.
18.20 Fodor János, az Operaház tagja énekel.
18.40 Hangképek a vasárnapi sportjáról. Beszél Pliuhár István és dr Legényei József.
19.20 A mi sikereink. Heinemann Sándor, Horváth Jenő, Iliczky László, Malcsiner Béla, Radics Gábor és Vécsey Ernő zenekaraikkal és együtteseikkel a legnépszerűbb számaikat adják elő. Hangfelvétel.
20.10 Sporteredmények.
20.20 Oláh György előadása Franco tábornokról.
20.45 A pasztorikirály. Énekes, zenés pasztorjáték három részben.
21.40 Hírek, sport- és löversenyeredmények.
23.25 Sárközy Gyula cigányzenekara.
Budapest II.
11.15 Szórakoztató zene.
12.15 Beethoven: C-dúr szonáta.
12.35 Kékes Irén és Ignáth Gyula énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.
13.00 Megyeri Gyula tánczenekara.
13.00 A Beszkiért Pesti Főműhely Dárdája.
13.30 Dr Szendrey Zsigmond előadása.
13.35 Berg Lili pályanyertes műveit játssza.
14.00 Operaház előadásának közvetítése. A Szent István, a milánói Scala tagja vendégfelléptével Don Carlos.
20.35 Hírek és sporteredmények.

SPORT

Bizonytalan a NAC összeállítása az Újpest ellen

(Saját tud.) Szerdai kétkapus edzés után csütörtökön pihenőt tartott a NAC. A sérültek frontján a helyzet változatlan. Tóth Matyi kórházban fekszik — ma vágják fel a lábát. Bodola húzódását még mindig érzi. Deményire is még ugyancsak ráfér a pihenő.

Bár valamennyiük játéka vasárnapra szinte biztosra vehető — mégis minden eshetőségre fel kell készülni a vezetőségnek és gondoskodnia kell egy esetleges áthidaló csapatösszeállításról is. Erről esett legtöbb szó a tegnapi NAC értekezleten. Ma délután erőnlétvizsgét tartanak a zöldfehérek, ezt a szokásos fürdő és masszázst követi majd. Ekkor rögzítődik a csapat végleges összeállítása is.

Ha a sérültek rendbejönnek és vállalják a játékot, valószínűleg a vasárnapi csapat utazik Újpestre, ellenkező esetben Haláti balszélen játszik

s a jobbszárny fiatalokkal nyer megcrősítést.

A vasárnapi mérkőzés elé nagy várakozással tekintenek sportkörökben.

A nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának műsora:

Újpest—NAC. Megyeri-út, fél 5. Vezeti: Köhalmi (Endrődi, Várszegi).
Kispest—WMFC. Kispest, fél 5. Vezeti: Ujvári A. (Semjén, Belányi).
Lampart—Újvidék. Halom-utca, fél 5. Vezeti: Székely Á.
Gamma—Szeged. Hungária-út, fél 5. Vezeti: Urbán (Kassai, Balázs).
MÁVAG—Kolozsvár. Halom-u., fél 3. Vezeti: Órhegyi (Nagy F., Fehér SzVSE—Elektromos, Szeged, fél 5. Vezeti: Sárosi (Gombkötő, Kovács).
SalBTC—Ferenyváros, Salgótarján, fél 5. Vezeti: Égner (Csala, Gyulai).
Szolnok—DiMÁVAG. Szolnok, fél 5. Vezeti: Lantos (Horeczky, Bujáki).

Férfiurhákát használtak, legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használtruha üzletében Bémer-tér 1 (udvarban). Hívásra házhöz jövőök

Budapesten játszik a Törekvés

(Saját tud.) A váradi pirosfehérek vasárnap Budapesten játszanak bajnoki NB II. mérkőzést a Z. Danuvia ellen. A Törekvés Pintye edző irányításával nagyban készülnek pesti

kirándulásukra s mint értesülünk elég biztató formát árukt el a csapat az edzéseken.

A vezetőség és a népes szurkoló tábor bizik a csapatban.

Új kerékpárok részletre is. Javítások olesón **JAKAR** műszerésznél Kossuth-u. 5 Tel. 23-30.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— Minden nap: Boronkay lányok.

Jurik Ica felléptével má, pénteken este az idény legnagyobb színpadi sikere a Boronkay lányok c. operett-újdonosság kerül színre teljesen új, eredeti kiállításban, pazar toleltel. Iengeteg humor és tánc. La Conga. A Boronkay lányok minden előadása három órás kacagás. Főszereplők: Jurik Ica, Koltay Aranka, Bartók Juci, Sárnácssy Miklós, Solymosy Imre, Kozma Andor, Márky Géza, Ross József és Berengh Béla. — A Boronkay lányok szombaton este, vasárnap délután 4 órakor és vasárnap este is műsoron marad rendez helyárrakkal.

— Alvinci huszárok című nagyoperett hétfőn este a népművelési előadások sorozatában kerül színre.

— Viki című cigányzenés vígjáték kedden este filléres helyárrakkal Jurik Julcsi felléptével kerül színre filléres helyárrakkal. Legdrágább jegy 120 fillér.

— Tompa Béla, a nagyváradi közönség egykori kedvence szerdán, csütörtökön és pénteken este vendég szerepel a színházban. Szerdán este egyik leghibesebb szerepében a Mánás Miskában, csütörtökön és pénteken este pedig a Charlie néneje című zenés ba-

hozatban lép fel. Tompa Béla nagyváradi fellépte elé városszerte máris nagy az érdeklődés és sokan biztosították jegyüket, hogy egykori kedvencüknek ismét tapsolhassanak. Jegyek elővételben már kaphatók, mindhárom előadásra, rendez helyárrakkal.

Csütörtökön este: Charlie néneje, — Tompa Bélával.

HETI MŰSORA:

Pénteken este: Boronkay lányok, szelvények érvényesek.

Szombaton este: Boronkay lányok, szelvények érvényesek.

Vasárnap délután 4 órakor: Boronkay lányok.

Vasárnap este: Boronkay lányok.

Hétfőn este: Alvinci huszárok, Népműv. előadás.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Nagyszabású kenyérgyűjteségben itélkezett a kolozsvári törvényszék

Kolozsvárról jelentik: (MTI.) A árósi közellátási hivatal vezetője a kenyérgyűjteség ellenőrzése közben észrevette, hogy sokkal több lisztet igényelnek, mint amennyi kenyérgyűjteséget a sütők beszállítanak. Vizsgálat indult meg, amely megállapította, hogy Thurhai Aladár a közellátásügyi hivatalból 40 mázsa beváltásra jogosító kenyér- és lisztjegyeket lopott el, amelyeket Pollák Izidor és Hugel Henrik útján akart eladni egy pékgyár vezetőjének, aki szintén belement az üzletbe, de rendőr kézre juttatta őket. Most Thurhai Aladárt, Pollák Izidort és Hugel Henriket 5, illetve 3-3 hónapi fogságra, valamint 4 és 3-3 évi politikai jogvesztésre ítélte a kolozsvári törvényszék.

Kétezerkét száz tenyészkant oszlanak ki ebben az évben. Tíz év óta, 1939-től kezdődően folyik az állami mangalica tenyészkant csereakció, mely a tenyésztés szempontjából fontos vérfelújítást szolgálja. Évről-évre növekvő mértékben eddig közel 10.000 darab mangalica tenyészkant vásároltak erre a célra. Az idei évben a földművelésügyi miniszter 2200 darab mangalicatenyészkant kiosztását határozta el és rendelte el. A 2200 sertést 43 vármegyében osztják ki. (Magy Tud.)

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Hentes- és mészáros üzleti berendezés portállal együtt eladó. Biharkeresztes. Hangya vendéglő. 308

Jóhangú feles vagy háromnegyedes hegedűt megvételre keresek. Címre a kiadóba kérek.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

Különféle

ALLÁST keres, hirdessen a Magyar Lapokban.

Állást nyec

Fűszer és csemege szakmában gyakorlott kasszonyt felveszek. Címre a kiadóba. 324

Frészelő, valamint sarokcsiszoló gépmunkás azonnal felvétetik. a We-Ego cipőgyárban, Báthory-utca 12. 322

Jó házból való fiú kifutónak felvétetik Merino R. T., Rákóczi-út 3. 3-3

Keress május 1-re 40-45 év körüli minden asszonyt, aki főzni tud s kertimunkához is ért. Cséffa, római katolikus iskola. 325

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Tulajdosi kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.